بسم الله الرحمن الرحيم

ئىسلام ئاۋازى گېزىتى

61- سان

قوش ھەپتىلىك گېزىت

ھىجرىيە: 1440/07/08

مىلادىيە: 2019/03/15

ISLAM AWAZI

ئىسلام ئاۋازى تەشۋىقات بۆلۈمى

t.me/@islamawazi   t.me/@eserler   http://www.muhsinlar.com

ھەدىس ئۈنچىلىرى

عَنْ نُعَيْمِ بْنِ هَمَّارٍ، أَنَّ رَجُلا جَاءَ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ فَقَالَ: «أَيُّ الشُّهَدَاءِ أَفْضَلُ؟» قَالَ: «الَّذِينَ يَلْقَوْنَ الْقَوْمَ فِي الصَّفِّ فَلا يَلْفِتُونَ وُجُوهَهُمْ حَتَّى يُقْتَلُوا، أُولَئِكَ يَتَلَبَّطُونَ فِي الْغُرَفِ الْعُلا مِنَ الْجَنَّةِ، يَضْحَكُ إِلَيْهِمْ رَبُّكَ، وَإِذَا ضَحِكَ رَبُّكَ إِلَى عَبْدٍ فِي مَوْطِنٍ فَلا حِسَابَ عَلَيْهِ» (روى الإمام أحمد، وأبو يعلا، وتبران، وصححه الألباني).

ھەدىسنىڭ تەرجىمىسى

نۇئەيم ئىبنى ھەممار رضي الله عنەدىن نەقىل قىلىنىدۇكى، بىر كىشى رەسۇلۇللاھ ﷺنىڭ يېنىغا كېلىپ: «شەھىدلەرنىڭ قايسىسى ئەۋزەل؟» دەپ سورىغانىدى، رەسۇلۇللاھ ﷺ ئۇنىڭغا: «ئۇرۇش سېپىدە كاپىرلارغا ئۇچراشقان، ئاندىن يۈزىنى ئارقىغا بۇرىماستىن ئۆلتۈرۈلگەنگە قەدەر مۇستەھكەم تۇرغان كىشىلەر ئەڭ ئەۋزەل. ئەنە شۇلار جەننەتنىڭ ئالىي ھۇجرىلىرىدا بولىدۇ. ئۇلارغا رەببىڭ كۈلۈپ قارايدۇ. ئەگەر رەببىڭ قانداق بىر ئادەمگە، قانداق بىر ئورۇندا كۈلگەن بولسا، ئۇ بەندىدىن پەقەت ھېساب ئېلىنمايدۇ» دېدى (ئەھمەد، ئەبۇ يەئلا، تەبرانى توپلىغان، ئەلبانى «سەھىھ» دېگەن).

ھەدىستىن ئېلىنغان پايدىلار

بىرىنچى، ساھابىلەرنىڭ ئاخىرەتلىك ئىشلاردا بەسلىشىدىغانلىقى، ئەمما دۇنيالىق ئىشلاردا بولسا بەسلەشمەيدىغانلىقى.

ئىككىنچى، ساھابىلەرنىڭ شەھىدلىككە بولغان ئىنتىلىشىنىڭ بەك كۈچلۈك ئىكەنلىكى.

ئۈچىنچى، ساھابىلەرنىڭ شەھىدلىك ئىچىدىمۇ يۇقىرى مەرتىۋىدىكى شەھىدلىككە ئېرىشىش ئۈچۈن قاتتىق تىرىشىدىغانلىقى.

تۆتىنچى، الله تعالىنىڭ ئۆزىگە لايىق رەۋىشتە كۈلۈش سۈپىتىنىڭ بارلىقى.

بەشىنچى، شەھىدلەرنىڭمۇ بىر-بىرىدىن مەرتىۋىدە پەرقلىنىدىغانلىقى، ئۇلارنىڭ ھەممىسىنىڭ بىرخىل مەرتىۋىدە ئەمەس ئىكەنلىكى.

ئالتىنچى، دۈشمەن بىلەن ئۇچراشقاندا مۇستەھكەم تۇرۇش ۋە دۈشمەنگە ئىنغىماس بولۇپ بېسىپ كىرىشنىڭ پەزىلىتىنىڭ كاتتا ئىكەنلىكى.

يەتتىنچى، ئىرادىسى قانچە راستچىل، نىيىتى قانچە دۇرۇس ۋە سەمىمىي بولسا، ساۋابىنىڭ شۇنچە ھەسسە يۇقىرىلاپ ماڭىدىغانلىقى.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ قَالَ: «مَا يَجِدُ الشَّهِيدُ مِنْ مَسِّ الْقَتْلِ، إِلَّا كَمَا يَجِدُ أَحَدُكُمْ مَسَّ الْقَرْصَةِ» (روى الإمام أحمد، والترمذي، والنسائي، وابن ماجة، وابن حبان، والبيهقي، وصححه الترمذي، وصححه الألباني).

ھەدىسنىڭ تەرجىمىسى

ئەبۇ ھۇرەيرە رضي الله عنەدىن نەقىل قىلىنىدۇكى، رەسۇلۇللاھ ﷺ مۇنداق دېگەن: «شەھىد ئۆلتۈرۈلگەندە پەقەت چۈمۈلە چاققانچىلىك ئاغرىق ھېس قىلىدۇ» (ئەھمەد، تىرمىزى، نەسائى، ئىبنى ماجە، ئىبنى ھەببان ۋە بەيھەقى توپلىغان، تىرمىزى ۋە ئەلبانى «سەھىھ» دېگەن).

ھەدىسىن ئېلىنغان پايدىلار

بىرىنچى، الله يولىدا شەھىد بولۇشنىڭ پەزىلىتىنىڭ يۇقىرى ئىكەنلىكى.

ئىككىنچى، ئۆلۈم سەكراتلىرىدىن ئەنسىرىمەستىن، الله يولىدا ئۆلتۈرۈلۈشكە قىزىقىش كېرەكلىكى.

ئۈچىنچى، شەھىدلىكنىڭ پەزىلىتى ھەققىدە مۇشۇ ھەدىستىكى «شەھىد ئۆلتۈرۈلگەندە پەقەت چۈمۈلە چاققانچىلىك ئاغرىق ھېس قىلىدۇ» دېگەن پەزىلەتتىن باشقا پەزىلەت بولمىغان تەقدىردىمۇ، مۇشۇنىڭ ئۆزى شەھىدلىكنىڭ پەزىلىتىگە يېتەرلىك ئىكەنلىكى.

دىني ئەھكاملار

ئەھلى سۈننە ۋەلجامائە ئەقىدىسى ھەققىدە چۈشەنچە

ئۈچىنچى ئاساس: ئەھلى سۈننە ۋەلجامائەنىڭ تەكفىر مەسىلىسىگە تۇتقان مەيدانى

(بېشى ئالدىنقى ساندا)

6. تىللاش ۋە مەسخىرە قىلىش كۇفرىسى

بۇ دېگىنىمىز ــ ئىسلام دىنىنىڭ ئالىم ۋە ئاۋام مۇسۇلمانلار ھەممىسى بىلىدىغان ۋە بىلىشى زۆرۈر بولغان قىسىملىرىنى مەسخىرە قىلىش ياكى كەمسىتىش ۋە ياكى تىللاش قاتارلىقلار بولۇپ، بۇ ئىشنى قىلغان كىشى مەيلى چاقچاق قىلىپ قىلغان بولسۇن، ياكى ئوينىشىپ قىلغان بولسۇن، ياكى كاپىرلارغا ياخشى كۆرۈنۈش ۋە ياخشىچاق بولۇش مەقسىتىدە قىلغان بولسۇن، ياكى ئۆزئارا ئۇرۇشۇپ قالغاندا قىلغان بولسۇن، ياكى غەزەپلەنگەندە قىلغان بولسۇن، پۈتۈن شەرىئەت ئىماملىرى، ئالىملىرى، مۇجتەھىدلىرى ھەممىسى بۇنداق ئىشنى سادىر قىلغۇچىنىڭ كاپىر ئىكەنلىكىگە ئىتتىپاققا كەلگەندۇر. بۇنىڭغا الله تعالىنىڭ تۆۋەندىكى سۆزى دەلىلدۇر: ﴿وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ۝ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنْ نَعْفُ عَنْ طَائِفَةٍ مِنْكُمْ نُعَذِّبْ طَائِفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ﴾ «(ئى مۇھەممەد!) ئەگەر سەن ئۇلارنىڭ (مەسخىرە قىلغانلىقىنى) سورىساڭ، ئۇلار: <بىز (راست ئەمەس)، پەقەت ئىچ پۇشۇقى قىلىپ ئوينىشىپ دەپ قويدۇق> دەيدۇ. (بۇ مۇناپىقلارغا) <سىلەر اللهنىڭ دىنىنى، اللهنىڭ ئايەتلىرىنى (يەنى كىتابىنى) ۋە اللهنىڭ پەيغەمبىرىنى مەسخىرە قىلدىڭلارمۇ؟> دېگىن [65]. سىلەر (يالغان قەسەم ئىچىپ) ئۆزرە ئېيتماڭلار، سىلەر ئىمان ئېيتقىنىڭلاردىن كېيىن، (پەيغەمبەرنى مەسخىرە قىلىش بىلەن) كاپىر بولدۇڭلار، سىلەردىن بىر گۇرۇھنى (راست تەۋبە قىلغانلىقلىرى ئۈچۈن) ئەپۇ قىلساق، يەنە بىر گۇرۇھنى گۇناھكار بولغانلىقلىرى (يەنى مۇناپىقلىق بىلەن گۇناھنى داۋاملاشتۇرغانلىقلىرى) ئۈچۈن جازالايمىز [66]» (سۈرە تەۋبە 65- ۋە 66- ئايەت).

7. ئۆچ كۆرۈش كۇفرىسى

بۇ دېگەنلىك ــ ئىسلام دىنىنى ئۆچ كۆرۈش، ياكى ئىسلامنىڭ بىرەر ئەھكاملىرىنى ئۆچ كۆرۈش، ياكى اللهنىڭ شەرىئىتىدىن بىرەر نەرسىنى ئۆچ كۆرۈش، ياكى الله نازىل قىلغان نەرسىدىن بىرەر نەرسىنى ئۆچ كۆرۈش، ياكى ئىسلام پەيغەمبىرىنى ئۆچ كۆرۈش، ياكى ئۇ پەيغەمبەر ئېلىپ كەلگەن شەرىئەتنى ئۆچ كۆرۈش، ياكى شەرىئەتنىڭ بىر قىسمىنى ئۆچ كۆرۈش، ياكى شەرىئەتنىڭ بىر قىسمىنى «بولمىسا بوپتىكەن» دەپ ئارزۇ قىلىش، ياكى پۈتۈن ئىسلام ئالىملىرى: «بۇ ــ دىنىنىڭ قاتارىدىن» دەپ ئىتتىپاققا كەلگەن بىرەر دىنىي ئەھكامنى ئۆچ كۆرۈش دېگەنلىكتۇر. (يەنى مەسىلەن، كۆپ خوتۇنلۇق تۈزۈمىنىڭ يولغا قويۇلغانلىقى ۋە ئۇنىڭ دۇرۇس ئىكەنلىكىنى ئۆچ كۆرۈش، يامان كۆرۈش ــ چوڭ كۇفرىدۇر. لېكىن ئۆچ كۆرمەستىن بەلكى: «تەسلىم بولدۇم، اللهنىڭ چۈشۈرگەن ھۆكۈمىنى ئۆچ كۆرۈشكە ھەددىم ئەمەس، ئۇنىڭغا كەلمەسلىككە ھەققىم يوق» دەپ تۇرۇپ، ئەمما ئىبرىگە كۈندەشلىك قىلىپ: «ئالمىغان بولسىڭىز بولاتتى، مەن پەقەت سەۋر قىلالمايتتىم» دەپ تەبىئىي ئۆچ كۆرۈپ قالغان بولسا، كۇفرىلىق ئەمەس ھەم گۇناھمۇ ئەمەس). بۇنىڭ دەلىلى: ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ﴾ «بۇ شۇنىڭ ئۈچۈندۇركى، ئۇلار الله نازىل قىلغان كىتابنى (يەنى قۇرئاننى) يامان كۆرۈش بىلەن، ئۆزلىرىنىڭ ئەمەللىرىنى بەربات قىلدى» (سۈرە مۇھەممەد 9- ئايەت).

يۇقىرىقى يەتتە تۈرلۈك كۇفرىلىق ۋە شۇنىڭغا ئوخشىغان كاپىرلىقلار قانداق بىر كىشىدە سادىر بولسا ۋە ئۇ كىشى شۇ كۇفرىلىقنىڭ ئۈستىدە ۋاپات بولغان بولسا، ئۇنداقتا بۇ كۇفرىلىقلار ئۇ كىشىنىڭ جەھەننەمدە مەڭگۈ قېلىشىنى تەقەززا قىلىدۇ ۋە ئۇنىڭ پۈتۈن ئەمەللىرىنى يوققا چىقىرىدۇ. بۇ ھەقتە الله تعالى مۇنداق دەيدۇ: ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ﴾ «ئەھلى كىتابتىن ۋە مۇشرىكلاردىن كاپىر بولغانلار ھەقىقەتەن دوزاخقا كىرىدۇ، دوزاختا مەڭگۈ قالىدۇ. ئەنە شۇلار مەخلۇقاتلارنىڭ يامىنىدۇر» (سۈرە بەييىنە 6- ئايەت).

الله تعالى يەنە مۇنداق دەيدۇ: ﴿وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ «ساڭا ۋە سەندىن ئىلگىرىكى (پەيغەمبەر) لەرگە: <ئەگەر سەن اللهقا شېرىك كەلتۈرسەڭ، سېنىڭ ئەمەلىڭ ئەلۋەتتە بىكار بولۇپ كېتىدۇ، سەن ئەلۋەتتە زىيان تارتقۇچىلاردىن بولۇپ قالىسەن> دەپ ۋەھيي قىلىندى» (سۈرە زۇمەر 65- ئايەت)

ئىككىنچى، دىندىن چىقىرىۋەتمىگۈچى كىچىك كۇفرى

بۇ دېگىنىمىز ــ ئىماننىڭ يىلتىزىغا زىت كەلمەيدىغان كۇفرىلىق بولۇپ، ئۇ ئىماننى بۇزۇۋەتمەستىن بەلكى ئىماننى ناقىسلاشتۇرىدۇ ۋە ئاجىزلاشتۇرىدۇ. كىچىك كۇفرى بۇ خىل كۇفرىلىقنى سادىر قىلغۇچى كىشىدىن «ئىسلام، مۇسۇلمانچىلىق» دېگەن سۈپەتنى تارتىۋېتەلمەيدۇ. بۇ كىچىك كۇفرىلىقنى سادىر قىلغۇچى كىشى بۇ كۇفرىلىقتىن تەۋبە قىلمىسا اللهنىڭ ئازاب ۋەدىسىگە دۇچار بولىدۇ. شەرىئەتنى نازىل قىلغۇچى زات الله تعالى بەندىلەرنى بۇ گۇناھلاردىن تېخىمۇ قاتتىق ئاگاھلاندۇرۇش ۋە ئۇنىڭغا قاتتىق تەھدىت سېلىش ئۈچۈن بەزى گۇناھلارنى «كۇفرى» دەپ ئاتىدى. چۈنكى بۇ گۇناھلار كۇفرىلىقنىڭ سۈپەتلىرى جۈملىسىدىن ھېسابلىنىدىغان بولۇپ، لېكىن بۇ سۈپەتلەر چوڭ كۇفرىلىق دەرىجىسىگە يېتىپ بارالمايدۇ. بۇ خىل كىچىك كۇفرىلىقلار ئۇنى سادىر قىلغۇچى كىشىنىڭ دوزاختا مەڭگۈ قالدۇرۇلماستىن بەلكى اللهنىڭ ئازابىغا ۋە جەھەننەم ۋەدىسىگە ھەقلىق بولۇشىنى تەقەززا قىلىدۇ. بۇ خىل كۇفرىلىقنى سادىر قىلغۇچى كىشى شاپائەت قىلغۇچىلارنىڭ شاپائىتىگە ئېرىشەلەيدۇ. كىچىك كۇفرىنىڭ مىساللىرىدىن، مەسىلەن، نېئمەتكە كۇفرىلىق قىلىش، ئىبرىگە كۇفرىلىق قىلىش، باشقىلارنىڭ قىلغان ياخشىلىقىغا كۇفرىلىق قىلىش (يەنى باشقىلارنىڭ قىلغان ياخشىلىقىغا تۇزكورلۇق قىلىش، نانكورلۇق قىلىش، ۋاپاغا جاپا قىلىش)، مۇسۇلمان بىلەن ئۇرۇشۇش، اللهنىڭ غەيرى بىلەن قەسەم قىلىش، نەسەبلەرگە تەنە قىلىش (يەنى «پالانى پالانىدىن بولغان» دېگەندەك باشقىلارنىڭ نەسەبىگە تەنە قىلىدىغان گەپنى قىلىش)، مېيىتكە ئۈن سېلىپ يىغلاش ۋە مۇئمىنىنىڭ ئۆز قېرىندىشىغا: «ئى كاپىر» دېيىشى قاتارلىقلارنىڭ ھەممىسى كىچىك كۇفرى ھېسابلىنىدۇ. بۇ ھەقتە الله تبارك وتعالى مۇنداق دەيدۇ: ﴿وَإِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا﴾ «ئەگەر مۇئمىنلەردىن ئىككى گۇرۇھ ئۇرۇشۇپ قالسا، ئۇلارنىڭ ئارىسىنى تۈزەپ قويۇڭلار...» (سۈرە ھۇجۇرات 9- ئايەتنىڭ بىر قىسمى).

پەيغەمبەر ﷺ مۇنداق دېگەن: «مۇسۇلمان بىلەن تىللىشىش ــ پاسىقلىق؛ ئۇنىڭ بىلەن ئۇرۇشۇش ــ كۇفرىلىقتۇر» (بۇخارى ۋە مۇسلىم توپلىغان).

پەيغەمبەر ﷺ يەنە مۇنداق دېگەن: «سىلەر مەندىن (يەنى مەن ۋاپات بولغاندىن) كېيىن بىر-بىرىڭلار بىلەن ئۇرۇشۇپ-سوقۇشىدىغان كاپىرلارغا ئايلانماڭلار» (بۇخارى ۋە مۇسلىم توپلىغان).

رەسۇلۇللاھ ﷺ يەنە مۇنداق دېگەن: «كىمكى اللهنىڭ غەيرى بىلەن قەسەم قىلىدىكەن، ئۇ شېرىك كەلتۈرگەن بولىدۇ ياكى كاپىر بولغان بولىدۇ» (تىرمىزى توپلىغان).

رەسۇلۇللاھ ﷺ يەنە مۇنداق دېگەن: «كىشىلەرنىڭ ئارىسىدا ئىككى تۈرلۈك ئىش بولۇپ، كىشىلەر بۇ ئىككى تۈرلۈك ئىش سەۋەبلىك كاپىر بولىدۇ:

بىرى، نەسەبكە تەنە قىلىش (يەنى <پالانىنىڭ ئاتا-بوۋىسى پالانى> ياكى <پالانىنىڭ ئاتا-بوۋىسىنىڭ ئىچىدە زىنا بار> دەپ باشقىلارنىڭ نەسەبىنى قارىلاش، تەنە قىلىش)؛ يەنە بىرى، مېيىتكە ئۈن سېلىپ يىغلاش» (ئىمام مۇسلىم توپلىغان). رەسۇلۇللاھ ﷺ مانا بۇلارنى «كىچىك كۇفرىلىق» دەپ ئاتىغان.

(الله خالىسا داۋامى كېلەركىساندا)

غازاتلار تارىخى

ئومۇمىي ئۇھۇد غازىتىدىن ئېلىنغان بەزىبىر دەرس، ئىبرەت ۋە پايدىلار

قۇرئان كەرىم ئۇھۇد غازىتىنى ئىنتايىن ئىنچىكە سۈپەتلىگەن بولۇپ، قۇرئاننىڭ مۆئمىنلەر قەلبىگە خاتىرجەملىك بېغىشلايدىغان ۋە ئۇلارغا مالامەت قىلىدىغان ئايەتلىرىنىڭ بايان قىلىش ئۇسلۇبى ئىنتايىن كۈچلۈك ۋە ئۆزگىچە بولغاندەك، ئۇھۇد غازىتىنى تەسۋىرلىشىمۇ غازات تارىخى ھەققىدىكى ماتېرىياللارنىڭ تەسۋىرلىشىگە قارىغاندا تېخىمۇ ئوچۇق ۋە جانلىق بولغان. قۇرئان كەرىم پەيغەمبەر ﷺنىڭ قوشۇنىدىكى كىشىلەرنىڭ روھىي ھالەتلىرىنى (يەنى پىسخىكىلىرىنى) تەپسىلىي بايان قىلىپ بەرگەن. مانا بۇ — قۇرئاننىڭ ئۇھۇد غازىتىنى بايان قىلىش ئالاھىدىلىكى بولۇپ، قۇرئان بۇ ئارقىلىق سىيرەت (تەرجىمھال) كىتابلىرىدىن ئالاھىدە پەرقلىنىپ تۇرىدۇ. مەسىلەن، قۇرئان كەرىم مۇسۇلمانلارنىڭ قەلبلىرىدە يوشۇرۇنۇپ ياتقان لېكىن مۇسۇلمانلار ئۇنى بىلەلمەيۋاتقان، قەلبلەرگە يوشۇرۇن بولغان ھادىسىلەرنى تەپسىلىي يورۇتۇپ بەرگەن. قۇرئاننىڭ ئۇھۇد غازىتىنى تەپسىلىي بايان قىلىش ئۇسلۇبىغا نەزەر سالغان كىشى مانا بۇ خىل ئىنچىكىلىك، چوڭقۇرلۇق ۋە ئومۇمىيلىقنى كۆرەلەيدۇ. سەييىد قۇتۇب رحمه الله مۇنداق دەيدۇ: «قۇرئان كەرىم مۇسۇلمان كىشىنىڭ ھەربىر تۇتقان مەيدانى (پوزىتسىيىسى)، ھەرىكىتى ۋە ھېس-تۇيغۇسىنى ئىنچىكە بايان قىلىش: ئىنسان پىسخىكىسىنىڭ نازۇك جايلىرى ۋە يوشۇرۇن ھېس-تۇيغۇلىرىغا چوڭقۇر سىڭىپ كىرىش شۇنداقلا ئىنسان پىسخىكىسىنىڭ ھەرقايسى تەرەپلىرى ۋە يۈز بەرگەن ھادىسىلەرنىڭ ھەرخىل ھالەتلىرىنى ئومۇمىي ئۆز ئىچىگە ئېلىش جەھەتتە ئالاھىدە ئۇسلۇبقا ئىگىدۇر. شۇنىڭدەك، بىز قۇرئان كەرىمنىڭ تەسۋىرلەش ۋە ئىلھام قىلىش ئۇسلۇبىدا ئاجايىپ بىر جانلىقلىق ۋە تىرىكلىكلىكنى كۆرىمىزكى، ھەتتا ھېس-تۇيغۇلار قۇرئاننىڭ ئىپادىلەش ۋە تەسۋىرلەش ئۇسلۇبى بىلەن دولقۇن كەبى ئۆزئارا بىر-بىرىگە قاتتىق ئۇرۇلىدۇ. ھېس-تۇيغۇلار قۇرئاننىڭ بۇ خىل سۈپەتلىشى ئالدىدا جانسىز تاشلارغا ئوخشاش جىم تۇرالمايدۇ. قۇرئان پۈتۈن ۋەقە-ھادىسىلەرنى خۇددى ئىنساننىڭ كۆز ئالدىدا كۆرۈنۈۋاتقاندەك ھالەتتە ئىپادىلەيدۇ ۋە بۇ ھادىسىلەر ھەققىدە تەسىرلىك ئىلھاملارنى تارقىتىدۇ».

شۈبھىسىزكى، پەيغەمبەر ﷺنىڭ ئۇممەتنى تەربىيىلەش، دۆلەت قۇرۇش ۋە اللەنىڭ دىنىنى ئۈستۈنلۈككە ئىگە قىلىش ھەرىكەتلىرى رەسۇلۇللاھ ﷺنىڭ ھېس-تۇيغۇلىرى ۋە پىكىرلىرىنى كونترول قىلىۋاتقان قۇرئان كەرىم چۈشەنچىلىرىنىڭ بۇ دۇنيا ھاياتىدىكى ئىنكاسى ھېسابلىنىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن بىز شۇنى كۆرەلەيمىزكى، رەسۇلۇللاھ ﷺ ئۇھۇد جېڭىدىكى مەغلۇبىيەتنىڭ تەسىرىنى داۋالاشتا قۇرئان كەرىمنىڭ مەنھەجىگە ئەگەشكەن. بىز مانا بۇ قۇرئان مەنھەجىدىكى بەزى مۇھىم نۇقتىلارنى يورۇتۇپ ئۆتمەكچىمىز:

بىرىنچى، مۆئمىنلەرگە اللەنىڭ تۇتۇپ كەلگەن قانۇنىيەتلىرىنى ئەسلىتىش ۋە ئۇلارنى ئىمانىي ئۈستۈنلۈككە دەۋەت قىلىش

قۇرئان كەرىم الله تعالىنىڭ كاپىر، گۇناھكار ۋە ئاسىيلارغا تۇتۇپ كەلگەن قانۇنىيەتلىرىنى مۆئمىنلەرگە ئەسلىتىدۇ ۋە ئۇلارنى ئىمانىي ئۈستۈنلۈككە چاقىرىدۇ. الله تعالى مۇنداق دەيدۇ: «سىلەردىن ئىلگىرى نۇرغۇن ئۇممەتلەر كېلىپ كەتتى؛ يەر يۈزىدە سەير قىلىڭلار، (ھەقنى) يالغانغا چىقارغانلارنىڭ ئاقىۋىتىنىڭ قانداق بولغانلىقىغا قاراڭلار [137]. بۇ (قۇرئان) (ئومۇمىي) ئىنسانلارغا باياندۇر (يەنى ھالال بىلەن ھارامنى ئوچۇق بايان قىلىدۇ)، تەقۋادارلارغا توغرا يول كۆرسەتكۈچىدۇر ۋە ۋەز-نەسىھەتتۇر [138]. (جىھادتىن) بوشىشىپ قالماڭلار، شەھىد بولغانلار ئۈچۈن قايغۇرماڭلار، ئەگەر مۆئمىن بولساڭلار، ئۈستۈنلۈك قازىنىسىلەر [139]» (سۈرە ئال ئىمران 137-ئايەتتىن 139-ئايەتكىچە).

مانا بۇ ئۇلۇغ ئايەتلەرنى چوڭقۇر ئويلىغان كىشى شۇنى كۆرۈپ يېتەلەيدۇكى، الله تعالى ئۇھۇد غازىتى قىيىنچىلىقى ئىچىدە مۇسۇلمانلارنى شەيتاننىڭ ۋەسۋەسىلىرىگە تاشلاپ قويمىدى، بەلكى ئۇلارنىڭ قەلبلىرىگە ئۈمىد بېغىشلايدىغان ئايەتلەر ئارقىلىق خىتاب قىلدى ۋە مۇسۇلمانلارنى تېخىمۇ قۇۋۋەتلەندۈرىدىغان، مۇستەھكەم تۇرغۇزىدىغان، ياشلىرىنى سۈرتىدىغان ۋە دەرت-ئەلەملىرىنى يەڭگىللىتىدىغان يوليورۇق ۋە كۆرسەتمىلەرگە يېتەكلەپ قويدى. ئىمام قۇرتۇبى مۇنداق دەيدۇ: «مانا بۇ — الله تعالى تەرەپتىن مۆئمىنلەرگە بېرىلگەن تەسەللىدۇر» («تەپسىر قۇرتۇبى» 4-توم 216-بەت).

ئىلگىرىكى ئايەتلەردە الله تعالىنىڭ دەۋىتىنى يالغانغا چىقارغان ئۆتكەنكى ئۇممەتلەرنىڭ ئاقىۋىتى ۋە الله تعالىنىڭ ئۇلارغا تۇتۇپ كەلگەن قانۇنىيىتىنىڭ قانداق ئىكەنلىكى توغرىسىدا ئويلىنىشقا چاقىرىق باردۇر. الله تعالىنىڭ شۇ ئىنكار قىلغۇچى ئۇممەتلەرگە تۇتقان قانۇنىيىتى شۇكى، ئۇلارنىڭ كۇفرىلىقى، زالىملىقى ۋە اللەنىڭ بۇيرۇقىدىن چىقىپ كەتكەنلىكى سەۋەبلىك ھالاك قىلىنىش ۋە ۋەيران قىلىنىشتىن ئىبارەتتۇر. قۇرئان كەرىمنىڭ ئىپادىلەش ئۇسۇلى سوئالنى ئىپادىلەيدىغان «قانداق؟» دېگەن لەفزى (سۆز) بىلەن كەلگەن بولۇپ، بۇنىڭدىن بولغان مەقسەت — مانا بۇ ئىنكار قىلغۇچىلارنىڭ باشقىلارنىڭ ھەيرانلىقىنى قوزغايدىغان، مۆئمىنلەرنىڭ قەلبلىرىگە ئىبرەت ۋە ئاچچىق ساۋاقلارنى ئورۇنلاشتۇرىدىغان ھالىتىنى تەسۋىرلەپ بېرىشتۇر. چۈنكى بۇ ئىنكار قىلغۇچىلار الله تەرەپتىن يەر يۈزىدە ئۈستۈنلۈككە ئىگە قىلىنغان ۋە ئۇلارغا كۆپلىگەن نېئمەتلەر بېرىلگەن لېكىن ئۇلار بۇ نېئمەتلەر ئۈچۈن اللەقا شۈكۈر قىلمىغان. شۇڭا الله تعالى ئۇلارنى مانا بۇ خىل ھەددىدىن ئېشىشلىرى سەۋەبلىك ھالاك قىلدى. الله تعالى ئۆزىنىڭ: «(جىھادتىن) بوشىشىپ قالماڭلار، شەھىد بولغانلار ئۈچۈن قايغۇرماڭلار، ئەگەر مۆئمىن بولساڭلار، ئۈستۈنلۈك قازىنىسىلەر» دېگەن ئايىتىدە مۆئمىنلەرنى بوشاڭلىقنى تەرك ئېتىش، قورقۇنچاقلىققا جەڭ ئېلان قىلىش، قايغۇرماسلىق ۋە غەم قىلماسلىققا دەۋەت قىلدى. چۈنكى ئۇلار ئۆزىنىڭ ئىمانى سەۋەبلىك ئۈستۈنلۈك قازىنىدىغانلاردۇر.

(الله خالىسا داۋامى كېلەركى ساندا)

پەرقلەر تارىخى

قەدىمكى ۋە ھازىرقى زاماندىكى خاۋارىجلار

(بېشى ئالدىنقى ساندا)

ئەگەر «كىشى قانداق قىلغاندا ئۆزىنى خاۋارىجلىق سۈپەتلىرىگە چۈشۈپ قېلىشتىن ۋە ئۇلارغا ئوخشاپ قېلىشتىن ساقلاپ قالالايدۇ؟» دەپ سورالسا، مەن جاۋاب بېرىپ شۇنداق دەيمەنكى: [اللەنىڭ ئىزنى بىلەن شۇ خاۋارىجلارنىڭ ۋە ئۇنىڭدىن باشقا ھاۋايى-ھەۋەس ۋە بىدئەت ئەھلى قاتارلىقلارنىڭ سۈپەتلىرىگە چۈشۈپ قېلىشتىن ساقلاپ قالغۇچى ئامىل تۆۋەندىكى بىر قانچە تەرەپلەرگە يوشۇرۇنغاندۇر:

بىرىنچى ئامىل — قۇرئان ۋە سۈننەتنى مۇشۇ ئۇممەتنىڭ كاتتىلىرى ۋە چوڭلىرى بولغان ساھابە ۋە ساھابىلەرگە ئېھسان بىلەن ئەگەشكەن ئالىملارنىڭ چۈشەنچىسى بويىچە چۈشىنىش. خۇددى رەسۇلۇللاھ ﷺنىڭ ھەدىسىدە كەلگەندەك: «ھەقىقەتەن مەن سىلەرگە شۇنداق بىر نەرسىنى قويۇپ كەتتىمكى، ئەگەر سىلەر ئۇنىڭغا ئېسىلساڭلار ھەرگىزمۇ ئازمايسىلەر. ئۇ بولسىمۇ اللەنىڭ كىتابى قۇرئان ۋە اللەنىڭ پەيغەمبىرىنىڭ سۈننىتى ھەدىس» («صحيح الترغيب» 40-ھەدىس).

رەسۇلۇللاھ ﷺ يەنە مۇنداق دېگەن: «شەك-شۈبھىسىزكى، سىلەردىن كىمكى مەندىن كېيىن ياشايدىكەن، ناھايىتى كۆپ ئىختىلاپنى كۆرىدۇ. شۇ چاغدا سىلەر مېنىڭ سۈننىتىمنى ۋە توغرا يولدا بولغۇچى ۋە توغرا يولغا يېتەكلىگۈچى بولغان خەلىپىلەرنىڭ سۈننىتىنى (يولىنى) چىڭ تۇتۇڭلار، بۇ يولغا مۇستەھكەم ئېسىلىڭلار، بۇ يولنى ئېزىق چىشىڭلار بىلەن چىڭ چىشلەڭلار. ھەرقانداق يېڭى پەيدا بولغان ئىشلاردىن يىراق تۇرۇڭلار، ئاگاھ بولۇڭلار. چۈنكى دىنىدا ھەرقانداق يېڭى پەيدا قىلىنغان ئىش بىدئەتتۇر، ھەرقانداق بىدئەت ئازغۇنلۇقتۇر» («صحيح سنن أبي داود» 3851-ھەدىس).

ئىككىنچى ئامىل، يەنى شۇنداق بىدئەت، ئازغۇنلۇقلارغا، خاۋارىجلارنىڭ ۋە شۇنىڭغا ئوخشىغان ئەھلى بىدئەتلەرنىڭ سۈپەتلىرىگە چۈشۈپ قېلىشتىن ساقلىغۇچى ئىككىنچى ئامىل — ئەھلى سۈننە ۋەلجامائە مەنھەجىدە بولغان، چەكتىن ئېشىپ كېتىش ياكى سەل قاراش دېگەن نەرسىلەرگە مايىل بولۇپ كەتمىگەن سالىھ ھەمراھلاردىن ئايرىلماي يۈرۈش، ئۇلار بىلەن ھەمسۆھبەت بولۇشقا ھەرىكەت قىلىش ۋە بىدئەت، نەپسى-خاھىش، ھاۋايى-ھەۋەس ئەھلىنىڭ سۆھبەت-سورۇنلىرىدىن، مەجلىسلىرىدىن، ئۇلارنىڭ لېكسىيە سۆزلىرىنى ئاڭلاش سورۇنلىرىدىن، توپلىرىدىن ئايرىلىپ چىقىپ كېتىش. چۈنكى ئەرەبلەردە «سۆھبەتداش سۆرىگۈچىدۇر» دەيدىغان بىر ماقال-تەمسىل بار. خۇددى سەھىھ ھەدىستە كەلگەندەك، بۇ سۆھبەتداش يامان بولسا، سېنى ھاڭغا تاشلايدۇ. ئەگەر ياخشى بولسا اللەنىڭ ئىزنى بىلەن سېنىڭ نىجاتلىقىڭغا ئېرىشىشىڭگە سەۋەب بولىدۇ. رەسۇلۇللاھ ﷺ دېدىكى: «ياخشى سۆھبەتداش ۋە يامان سۆھبەتداشنىڭ مىسالى خۇددى ئىپار كۆتۈرۈۋالغان كىشى بىلەن كۆرەك پۈۋلىگۈچى كىشىنىڭ مىسالىغا ئوخشايدۇ. ئىپار كۆتۈرۈۋالغۇچى كىشى ساڭا ئىپارنى ھەدىيە قىلىدۇ ياكى سەن ئىپاردىن سېتىۋالىسەن ۋە ياكى ئىپار ساتقۇچىدىن خۇشپۇراقلارنى پۇرىۋالىسەن. ئەمما كۆرەك باسقۇچىغا كەلسەك، ئۇ سېنىڭ كىيىمىڭنى كۆيدۈرۈپ تاشلايدۇ ياكى سېسىق پۇراقلار دىمىقىڭغا كىرىپ كېتىدۇ» (بىرلىككە كېلىنگەن ھەدىس).

رەسۇلۇللاھ ﷺ يەنە مۇنداق دېگەن: «كىشى ئۆزىنىڭ سىرداش، يېقىن ئارىلىشىدىغان ئاغىنىسىنىڭ دىنىدا بولىدۇ. شۇڭا سىلەرنىڭ بىرىڭلار كىمنى يېقىن ئاغىنە تۇتقانلىقىغا قارىسۇن، شۇنىڭغا دىققەت قىلسۇن ۋە سىلەرنىڭ بىرىڭلار <مەن كىمنى يېقىن ئاغىنە تۇتۇۋالدىم> دېگەنگە ئوبدان قارىسۇن، دىققەت قىلسۇن» (تىرمىزى ۋە ئۇنىڭدىن باشقىلار نەقىل قىلغان، «صحيح جامعي» 3554-ھەدىس).

سەلەفلەرنىڭ قىممەتلىك سۆزلىرى قاتارىدا ئىبنى مەسئۇد رضي الله عنهنىڭ مۇنۇ سۆزى بايان قىلىنغان: «كىمكى ئۆزىنىڭ دىنىنى ھۆرمەتلەشنى ياخشى كۆرسە، ئۇنداقتا، (يامان) سۇلتان بىلەن ئارىلىشىش، نەپسى-خاھىش، ھاۋايى-ھەۋەس ئەھلى بىلەن ئولتۇرۇش ۋە سۆھبەت قۇرۇشتىن ئۆزىنى چەتكە تارتسۇن. چۈنكى ئۇلار بىلەن سۆھبەتداش بولۇش — يۇقۇملۇق قوتۇر كېسىلىدىنمۇ تېز يۇقىدىغان كېسەلدۇر».

ھەسەن بەسرى رحمه الله دەيدۇكى: «سەن بىدئەتچى بىلەن ئولتۇرمىغىن ۋە ھەمسۆھبەت بولمىغىن. چۈنكى ئۇ بىدئەتچى بىلەن ئولتۇرۇش سېنىڭ قەلبىڭنى كېسەل قىلىپ (يەنى شەك تاشلاپ) قويىدۇ». دېمەك، ئۇلارنىڭ كىتاب ۋە يازمىلىرىنى ئوقۇشتىن يىراق تۇرۇش. خۇسۇسەن، ئەگەر ئۇ ئوقۇرمەن تېخى ھەق مەنھەج ۋە ساغلام ئېتىقاد بىلەن قوراللانمىغان يېڭى ئوقۇش باشلىغان ئوقۇغۇچى بولۇپ قالسا، ئۇلارنىڭ يازمىلىرىدىن ۋە ئۇلارنىڭ يازمىلىرىنى ئوقۇشتىن تېخىمۇ بەك يىراق تۇرۇش. مانا بۇ — بىدئەت ۋە ھاۋايى-ھەۋەس ئەھلىدىن يىراق تۇرۇشنىڭ جۈملىسىدىندۇر. ئەمما كىمكى ئەنە شۇنداق شارقىراتمىنىڭ ئاستىدا تۇرۇشتىن باشقىغا ئۈنىماي، ئارقىدىن «مەن دېگەن ھۆل بولۇپ كېتىشتىن ساق قالىمەن، ھۆل بولمايمەن» ياكى «زىياندىن ساق قالىمەن» دەپ دەۋا قىلىدىكەن، مانا بۇ كىشى رىئالچان (يەنى ئەمەلىيەتچان) ئەمەس، خىيالىي بىر كىشىدۇر.

خاۋارىجلىق ۋە شۇنىڭغا ئوخشىغان بىدئەتچىلەرنىڭ سۈپەتلىرىنى يۇقتۇرۇۋېلىشتىن ساقلاپ قالغۇچى ئامىلنىڭ ئۈچىنچىسى بولسا ئەمەل قىلغۇچى ئالىملاردىن ئايرىلماي يۈرۈش. بىدئەت ئەھلىنىڭ ھەرقانداق بىر شۈبھىسىگە دۇچ كەلگەندە، ئەنە شۇنداق ئالىملارغا مۇراجىئەت قىلىپ تۇرۇش ۋە ئۇلاردىن سوئال سوراشقا ئالدىراش. چۈنكى الله تعالى مۇنداق دەيدۇ: «ئەگەر (بۇنى) بىلمىسەڭلار، ئەھلى ئىلىمدىن (يەنى تەۋرات، ئىنجىللارنى بىلىدىغانلاردىن) سوراڭلار» (سۈرە ئەنبىيا 7-ئايەتنىڭ بىر قىسمى).

الله تعالى يەنە مۇنداق دەيدۇ: «ئەگەر ئۇنى پەيغەمبەرگە ۋە ئۇلار (يەنى مۆئمىنلەر)نىڭ ئىچىدىكى ئىش ئۈستىدىكىلەرگە مەلۇم قىلسا، (شۇ) خەۋەرنى چىقارغۇچىلار ئۇنى (يەنى شۇ خەۋەرنىڭ ھەقىقىي ئەھۋالىنى) ئۇلاردىن ئەلۋەتتە بىلىۋالاتتى» (سۈرە نىسا 83-ئايەتنىڭ بىر قىسمى). بۇ يەردىكى «ئىش ئۈستىدىكىلەر»نى ئالىملار تەپسىر قىلىپ «ئەھلى ئىلىملەر» دەيدۇ.

تۆتىنچى ئامىل — دۇئا قىلىش. ئى بىدئەتچىلەرنىڭ سۈپەتلىرىدىن ساقلىنىشقا تىرىشىۋاتقان مۇسۇلمان! سەن مۇستەقىل ھالدا ئۆزۈڭنىڭ

(ئاخىرى 3-بەتتە)

(بېشى 2ـ بەتتە)
ئىرادىسىگە تايىنىپ كەتمە! ھالاك بولۇپ كېتىسەن. سەن پەقەت اللهنىڭ ھىدايەت ئاتا قىلىشىنى، سالامەت قىلىشىنى ۋە سېنى ئاشكارا ـ يوشۇرۇن پىتنىلەردىن يىراق قىلىشىنى سورىغىن. چۈنكى الله تعالى مۇنداق دەيدۇ: «كىمكى الله ھىدايەت قىلغان ئىكەن، ئۇ ھىدايەت تاپقۇچىدۇر، الله گۇمراھ قىلغان ئادەمگە اللهتىن باشقا (ئازابتىن قۇتۇلدۇرىدىغان) ھېچ ياردەمچىلەرنى تاپالمايسەن» (سۈرە ئىسرا 97ـ ئايەتنىڭ بىر قىسمى).
يۇقىرىقى ئامىللارنىڭ ھەممىسى خاۋارىجلار ۋە باشقا بىدئەت، نەپسى ـ خاھىش ئەھلىنىڭ ئازغۇنلۇقلىرى، شۈبھىلىرى ۋە سۈپەتلىرىگە چۈشۈپ قېلىشتىن سالامەت قېلىشقا ياردەم بېرىدىغان ئامىللاردۇر].
شۇ خاۋارىجلاردىن تېخىمۇ بەك ئاگاھ بولۇشىمىز ئۈچۈن، ئەگەر بىرى مەندىن: «شۇ خاۋارىجلارنىڭ ۋە ئۇلارنىڭ جامائەتلىرىنىڭ ئىسىملىرىنى ماڭا ئاشكارا بايان قىلىپ بەرگىن» دەپ سوراپ قالسا، مەن جاۋابەن شۇنداق دەيمەنكى: «ئىسىملار ۋە ئىسىم قويۇلغۇچى شەخس ۋە جامائەتلەر ئىنتايىن كۆپ. بۇ ئورۇن باشقىلارنى ئاقلاپ قارىلايدىغان ئورۇن ئەمەس. بۇ ئورۇن پەقەت شۇ ئوقۇرمەنگە ئەنە شۇ ئىسىم ۋە ئىسىم قويۇلغۇچى جامائەتلەرنى، شەخسلەرنى ئۆلچەيدىغان بىر ئۆلچەمنى قويۇپ بېرىشنى ئىزدەۋاتقان ۋە مەقسەت قىلىۋاتقان بىر ئورۇن. شۇڭا ئۇنىڭ ۋە ئۇنىڭ جامائىتىنىڭ ئىسمى قانداق بولۇپ كەتسۇن، ئۆزىمىزنى پات ـ پات باھالاش ۋە قاراپ چىقىش ھەربىرىمىزگە ۋاجىبتۇر. ھەربىر مۇسۇلمان شەخس خالىسلىق، ئىنساپلىق ۋە سەمىمىيلىك بىلەن ئۆزىنى مانا بۇ خاۋارىجلارنىڭ يۇقىرىدا كەلگەن سۈپەتلىرى ۋە ئالامەتلىرىگە توغرىلاپ بېقىشى، ئاندىن شۇ سۈپەتلەردىن قانچىلىكىنى ئۆزىگە يۇقتۇرۇۋالغانلىقىغا قاراپ بېقىشى لازىم. ئەگەر ئۆزىنىڭ شۇ سۈپەتلەردىن سالامەت ۋە ئادا ـ جۇدا ئىكەنلىكىنى كۆرگەن بولسا، ئۇنداقتا اللهقا ھەمدۇ ـ سانا ئېيتسۇن. ئەگەر ئۇنداق ئەمەس بولسا (يەنى خاۋارىجلارنىڭ سۈپەتلىرىنى ئۆزىگە يۇقتۇرۇۋالغان ھالەتتە كۆرگەن بولسا)، تەۋبە قىلىشقا ۋە ئۆزىگە چاپلىشىۋالغان شۇ خاۋارىجلىقنىڭ سۈپەتلىرى ۋە ئالامەتلىرىدىن قاتتىق پاكىزلىنىپ، تازىلىنىشقا تىرىشچانلىق قىلسۇن. كىمكى ئۆزىنىڭ خاۋارىجلىققا ئوخشىغان بىدئەتچىلەرنىڭ سۈپەتلىرى ۋە كېسەللىگە مۇپتىلا بولغانلىقىنى بىلمەستىن ئۆزىنى <بەك ياخشى ئىش قىلىۋاتىمەن> دەپ ئويلاپ، ئۆزىنى باھالاپ ۋە ئۆزىنىڭ ھالىتىگە دىئاگنوز قويۇپ بىرەربىر قۇسۇر ۋە يېتەرسىزلىكنى تاپقان بولسا، ئۇنداقتا بۇ كىشى ئىلىم ۋە تەقۋالىقنىڭ ئۆلگىسى بولغان رەسۇلۇللاھ ﷺنىڭ سۈننىتىگە ھەقىقىي ئەگەشمىدىغان ئالىم ياكى يېتىلگەن تالىبۇل ئىلىمغا ئۆزىنى بىر توغرىلاپ كۆرسۇن. مانا مۇشۇنداق بولغاندا، بۇ ئىلىم ئەھلى ئەنە شۇ كىشىنىڭ، ئەنە شۇ بىمارنىڭ ھالىغا دىئاگنوز قويالايدۇ. ئۇنىڭغا ھەق مەنھەجدىن قانچىلىك يىراقلاشقان ۋە يېقىنلاشقانلىقىنى كۆرسىتىپ قويالايدۇ. چۈنكى الله تعالى مۇنداق دەيدۇ: <ئەگەر (بۇنى) بىلمىسەڭلار، ئەھلى ئىلىمدىن (يەنى تەۋرات، ئىنجىللارنى بىلىدىغانلاردىن) سوراڭلار> (سۈرە ئەنبىيا 7ـ ئايەتنىڭ بىر قىسمى).
الله تعالى يەنە مۇنداق دەيدۇ: <پەرۋەردىگارىمىز! بىزنى ھىدايەت قىلغىنىڭدىن كېيىن دىللىرىمىزنى توغرا يولدىن بۇرۇۋەتمىگىن، بىزگە دەرگاھىڭدىن رەھمەت بېغىشلىغىن. شۈبھىسىزكى، سەن (بەندىلىرىڭگە ئاتالارنى) بەكمۇ بېغىشلىغۇچىسەن> (سۈرە ئال ئىمران 8ـ ئايەت)».
الله تعالى بىزنىڭ سەييىدىمىز، پەيغەمبىرىمىز ۋە سۆيۈملۈك دوستىمىز مۇھەممەد ﷺگە، ئۇنىڭ ئائىلە ـ تاۋابىئاتلىرىغا ۋە بارلىق ساھابىلىرىگە رەھمەت قىلسۇن! تىنچ ـ ئامانلىق بەرسۇن! بىزنىڭ دۇئايىمىزنىڭ ئاخىرى شۇكى، بارلىق ھەمدۇ ـ سانا ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى بولغان اللهقا خاستۇر.

ئىسلام ۋە بۈگۈنكى دۇنيا

ئامېرىكا ــ ئىران توقۇنۇشى

ئىران ۋاشىنگتون بىلەن بولغان توقۇنۇشنى كۈچەيتىشتە ۋە ئۇنىڭغا جەڭ ئېلان قىلىشتا تۆۋەندىكى ئىككى ئاساسىي ئىشقا تايىنىدۇ:
بىرىنچى ئاساسىي ئىش، ئامېرىكا يېتەكچىلىكىدىكى خەلقئارا نىزامدا ئىران ئۆزى ئېرىشكەن يۇقىرى ئىمتىياز. چۈنكى ئىران ئوتتۇرا شەرق رايونىدا تەڭپۇڭلۇقنى ئىشقا ئاشۇرۇشتىكى مۇھىم قورال. بۇ تەڭپۇڭلۇقنى ئىشقا ئاشۇرۇشتا ئىران ئامېرىكا مەنپەئەتلىرى بىلەن قول تۇتۇشۇپ مېڭىشنى

ۋاستە قىلغان (يەنى ئىران ئۆزىنى ئىشلەتكۈچىلەرگە قىزىقتۇرۇش ۋاستىسى ھېسابلىنىدۇ). ئامېرىكا ئىران ئارقىلىق تۆۋەندىكى ئىشلارنى قىلالايدۇ:
1. ئىراقتىكى ئەھلى سۈننى لايىھىسىنى مەغلۇبىيەتكە ئۇچرىتىش ۋە بۇ لايىھىنى سۈرىيىدە بوغۇپ قويۇش.
2. پارس قولتۇقى ۋە ئۇنىڭ بايلىقلىرىنى ئامېرىكىنىڭ كونتروللۇقى ئاستىغا ئېلىش، شۇنىڭ بىلەن بىرگە ئاتالمىش «پارس قولتۇقى دۆلەتلىرىنى ئىران خەتىرىدىن قوغداش» دېگەن باھانە بىلەن ئەرەب دۆلەتلىرىدىن جىزيە ئېلىش.
3. پارس قولتۇقى رايونلىرىدىكى زىئونىزم گەۋدىسى بولغان يەھۇدىي قىساسچىلىرى ئارقىلىق ئەرەبلەرنى ئاسسىمىلياتسىيە قىلىۋېتىش لايىھىسىنى توسالغۇسىز ئېلىپ مېڭىش ۋە پارس قولتۇقى دۆلەتلىرى بىلەن ئىسرائىلىيە ئىشغالىيىتىنى بىر خەندەكتە بىرلىشىپ ئۇرۇش قىلىدىغان قىلىپ قويۇش. بۇ ئۇرۇشتا «شىئە پارس دۈشمىنى ئورتاق دۈشمەن. ئۇلار ھەرقانداق دۈشمەندىن خەتەرلىك» دېگەن باھانە ـ سەۋەبنى ھۆججەت قىلىش.
ئىككىنچى ئاساسىي ئىش، ئىراننىڭ جۇغراپىيىلىك ئالاھىدىلىكى. چۈنكى ئىران جۇغراپىيە جەھەتتە ھورمۇز بوغۇزىنى كونترول قىلىدۇ. خەلقئاراغا توشۇلىدىغان نېفىت زاپىسىنىڭ 40%تىن كۆپرەكى مۇشۇ بوغۇزدىن ئۆتىدۇ. بۇ بوغۇزدا ھەرقانداق ھەربىي ھەرىكەت قانچىلىك كىچىك بولسۇن، پاراخوت ـ كېمە قاتنىشىنى بىكار قىلىشقا سەۋەبچى بولىدۇ. مانا بۇ (يەنى نېفىت ياردەملىرىنىڭ قايتا ئەسلىگە كەلگەنگە قەدەر توختاپ قېلىشى) ــ خەلقئارا ئىقتىسادىي كرىزىسنىڭ ئوتتۇرىغا چىقىشى دېگەنلىكتۇر. تەكىتلەپ ئۆتۈشكە تېگىشلىك ئىش شۇكى، خەلقئارا كاپىتالىزم تۈزۈمى ھورمۇز بوغۇزىنىڭ ئۇزۇن مۇددەت تاقىلىشىغا ھەرگىز سەۋر قىلالمايدۇ. لېكىن، ئامېرىكا قىسقىغىنا ۋاقىت ئىچىدە ئىران ھاكىمىيەت سىستېمىسىنىڭ ئىشىنى ئاخىرلاشتۇرالىغاندىلا، ئاندىن بۇنىڭغا (يەنى نېفىتنىڭ توختاپ قېلىشىغا) بەرداشلىق بېرەلەيدۇ. چۈنكى ترامپ ھەربىي جەھەتتە ھېلىقى نېفىت يۆتكەيدىغان ئىككى پاراخوتنى نىشانلىغاندىن كېيىن، شۇنى ئوچۇق بايان قىلدىكى: «ھورمۇز بوغۇزى ھەرگىز تاقالمايدۇ، ئىرانلىقلار بىلىپ تۇرۇپ ئۇنى ھەرگىز ئۇزۇن مۇددەت تاقىيالمايدۇ». يەنى ئۇرۇش يۈز بەرگەن ھالەتتە ئۇنىڭ تاقىلىش مۇمكىنچىلىكى ئىنتايىن يىراق. بىز بۇ يەردە شۇنىڭغا ئىشارەت قىلىپ ئۆتىمىزكى، ئىراننىڭ ھورمۇز بوغۇزىنى تاقىۋېتىشى ئەمەلىيەتتە مۇمكىن ئەمەس، لېكىن ئىران ئۇنى تاقىۋېتىشتە، ھەقىقىي ئۇرۇش قوزغاشقا تايانغاندىلا ئاندىن تاقىيالايدۇ. بۇ ئىش ھېچبىر پايدا بەرمەيدۇ ۋە تېھراننىڭ ئاچلىقىغا تېخى دالدا بولالمايدۇ ھەمدە ئۇنى موھتاجلىقتىنمۇ قۇتۇلدۇرالمايدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن ھازىرقى ۋاقىتتا ئامېرىكىنىڭ ئىرانغا ھەرقانداق ئۇرۇشنى قوزغىشى (يەنى قوزغاش مۇمكىنچىلىكى) ئىنتايىن يىراق. چۈنكى ھازىرقى مەزگىلدە خەلقئارا تۈزۈم ناھايىتى تېز ۋە ناھايىتى ئوت ئېلىشچان ھادىسىلەر سەۋەبلىك قاتتىق تەۋرىنىشكە دۇچ كەلمەكتە. بۇ ھادىسىلەر دۇنياغا بوراندەك يامىرىماقتا. شۇڭا ئىراننىڭ موللىلار تۈزۈمىنىڭ ئورنىغا يەنە بىر يېڭى تۈزۈم پەيدا قىلىش مانا بۇنداق شارائىتتا ئىنتايىن تەس ئىشتۇر. شۇنىڭدەك، ئىران پىتنىسى ئامېرىكىنىڭ شۇ رايوندىكى مەۋجۇتلۇقى ۋە مەنپەئەتلىرىگە تەھدىت سالغۇدەك دەرىجىگە يېتىپ بارالمايدۇ. لېكىن كۈچلۈك ئېھتىماللىق شۇكى، ۋاشىنگتون تېھراننى جازالاش ئۇسلۇبىنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرىدۇ. چۈنكى ترامپ نۇرغۇن يىغىلىشلاردا ئۆزىنىڭ بىردىنبىر نىشانى ئىران نىزامىنىڭ ھەرىكەت يولىنى ئۆزگەرتىش ئىكەنلىكى، ھەرگىزمۇ ئۇنى يىقىتىش ئەمەسلىكىنى ئوچۇق بايان قىلغان.

ئەسكىرىي تەلىم

پىستىرما دېگىنىمىز ــ بىز ئۈچۈن قولايلىق، دۈشمەن ئۈچۈن قولايسىز بولغان ئورۇن ۋە ۋاقىتلاردا، دۈشمەنگە ئويلىمىغان يەردىن تۇيۇقسىز، تېز زەربە بېرىپ، تېز چېكىنىپ، ئاز كۈچ بىلەن دۈشمەنگە كۆپ تالاپەت يەتكۈزۈشنى مەقسەت قىلغان جەڭنى كۆرسىتىدۇ.
پىستىرمىنى دۈشمەننىڭ پىيادە قىسىملىرى ۋە ماشىنا ئەترەتلىرىنىڭ ئالدىنى توسۇش ۋە يوقىتىش؛ چوڭ قوماندانلىرىنى ئۆلتۈرۈش ياكى ئەسىر ئېلىش؛ دۈشمەننىڭ رازۋېدكا ئەترەتلىرىنى يوق قىلىش ياكى دۈشمەنگە قورقۇنچ سېلىش ئۈچۈن ئېلىپ بارىمىز. ئۇندىن باشقا يەنە، پىستىرمىنى جەڭ ۋاقىتلىرىدا دۈشمەنگە كەلگەن ياردەمنى توسۇش ئۈچۈنمۇ ئورۇنلاشتۇرىمىز.

پىستىرمىنىڭ ئۈستۈنلۈكى

پىستىرما ھازىرقى ۋاقىتتا

دۈشمەنگە قارشى ئەڭ ياخشى تاكتىكىلارنىڭ بىرى بولۇپ قالدى. چۈنكى پىستىرمىدا ئاز چىقىم بىلەن دۈشمەنگە كۆپ تالاپەت يەتكۈزگىلى بولىدۇ. سەۋەبى ــ پىستىرما دۈشمەن ئويلىمىغان يەردىن تۇيۇقسىز يۈز بېرىدۇ. ھۇجۇم ئەمەلىيەتلىرىدە بىزمۇ، دۈشمەنمۇ تەييار ھالەتتە تۇرىمىز، ھەر ئىككىلى تەرەپتە قوراللار تەق، قايسى تەرەپتىن ھۇجۇم بولىدىغانلىقى بىزگىمۇ، دۈشمەنگىمۇ ئانچە مەخپىي ئەمەس، لېكىن پىستىرمىدا ئۇنداق بولمايدۇ، چۈنكى پىستىرمىنى دۈشمەن ئويلىمىغان ئورۇن ۋە ئويلىمىغان ۋاقىتتا قويىمىز. قوراللىرىمىزنى ۋە ئادەملىرىمىزنى تەييار قىلىپ، ئەڭ ياخشى ئورۇنلارغا ئالدىن جايلاشتۇرۇۋالغان بولىمىز.
ھازىرقىدەك، مۇجاھىدلارنىڭ سانى ۋە ماددىي جەھەتتىكى كۈچى دۈشمەندىن نەچچە ھەسسە ئاز ۋە ئاجىز ۋاقىتلاردا، پىستىرمىنى دۈشمەنگە قارشى ئەڭ ياخشى تاكتىكا دەپ قاراشقىمۇ بولىدۇ.

پىستىرمىغا ئورۇن تاللاش

بىز دۈشمەنگە پىستىرما قويۇش ئۈچۈن تۆۋەندىكىدەك ئورۇنلارنى تاللايمىز:
بىرىنچى، دۈشمەننىڭ پىيادە ئەسكەرلىرى ياكى ماشىنا ئەترەتلىرى ئۆتىدىغان ئورۇن.
ئىككىنچى، بىز دۈشمەننىڭ يىراقتىن كېلىۋاتقانلىقىنى ۋە پىستىرما قويماقچى بولغان دائىرىنى ئېنىق كۆرۈپ تۇرالايدىغان ئورۇن.
ئۈچىنچى، نىسبەتەن كەڭرى ئورۇن (يەنى پىستىرمىغا بارغان بۇرادەرلەر مەلۇم بىر جايغا توپلىشىپ قالماي ئورۇنلىشالايدىغان ئورۇن).
ئەگەر بىز پىستىرمىغا بىرقەدەر كەڭراق ئورۇن تاللىساق، پىستىرمىغا بارغانلارنىڭ ھەممىسىنى (پىستىرمىغا دۈشمەننىڭ سانىغا قاراپ ئادەم ئاپىرىمىز) تەرتىپلىك ئورۇنلاشتۇرالايمىز. پىستىرمىنى باشلىغاندا بوش ئورۇن قويماي كېسىشتۇرۇپ، پىستىرما دائىرىسىدىكى دۈشمەنلەرنىڭ ھەممىسىگە ئوق ئاتالايمىز. ئۇلار ئۆزىنى مۇداپىئە قىلىش بىلەن بولۇپ كېتىپ، بىزگە قارشىلىق قىلىش ئىمكانىيىتى بولمايدۇ. ئەگەر ئۇلار بىزدىكى بىر ئورۇندىكىلەرگە قارشىلىق قىلسا، باشقا ئورۇندىكىلەر ئوق ئېتىپ جىمىقتۇرۇپ قويالايدۇ (إن شاء الله).
ئەگەر تار ئورۇننى تاللىساق، ھەممەيلەن تولۇق ئورۇنلىشالماي قالىمىز ياكى ئورۇنلىشالىساقمۇ بىر

(ئاخىرى 4ـ بەتتە)

(بېشى 3- بەتتە)

يەرگە توپلىشىپ قالىمىز. بۇنىڭ پايدىسى يوق. پىسترىمىدا بىزنىڭ سانىمىز دۈشمەندىن ئاز بولغانلىقى ئۈچۈن، يېيىلىپ تۇرۇپ كەڭرى دائىرىنى ئوقا تۇتالايدىغان ھالەتتە ئورۇنلىشىشىمىز كېرەك. بۇنداق تار ئورۇننى تاللىساق، پىسترىمىنى باشلىغاندا بىز دۈشمەنىنىڭ ھەممىسىنى تەڭلا ئوقا تۇتالماي قالىمىز. ئۇلارنىڭ بىر قىسمىنى ئوقا تۇتساق، قالغانلىرى بىزنى ئوقا تۇتىدۇ. بىز بىر تۈركۈم دۈشمەن بىلەن ئېتىشىۋاتساق، بىزگە يەنە باشقا بىر تۈركۈم دۈشمەن ئوق ئاتسا، بىزگە ئوق ئېتىۋاتقانلارغا ئوق ئاتىدىغانغا ئادەم بولمىسا، بەلكىم بېشىمىزنىمۇ كۆتۈرەلمەسلىكىمىز مۇمكىن. بۇ ئەھۋالدا دۈشمەن يان تەرىپىمىزگە ئۆتۈپ بىزنى ئوقا تۇتۇشى ياكى ئارقىمىزغا ئايلىنىپ ئۆتۈشى مۇمكىن.

پىسترىما بۇنداق بولسا بولمايدۇ، چۈنكى بىز ئۇلار ھەققىدە كۆپ مەلۇماتلارنى ئالدۇق. ئۇلاردىن بۇرۇن كېلىپ ئورۇنلاشتۇق، ئۇلار خاتىرجەم ماڭغاندا بىز تۇيۇقسىزلا باشتا ئوقا تۇتتۇق. شۇنداق تۇرۇپ يەنە بېشىمىزنى كۆتۈرەلمەس ھالغا چۈشۈپ قېلىپ، دۈشمەننى پىسترىما قىلىمىز دەپ ئۆزىمىز مۇھاسىرىدە قالساق، بۇ

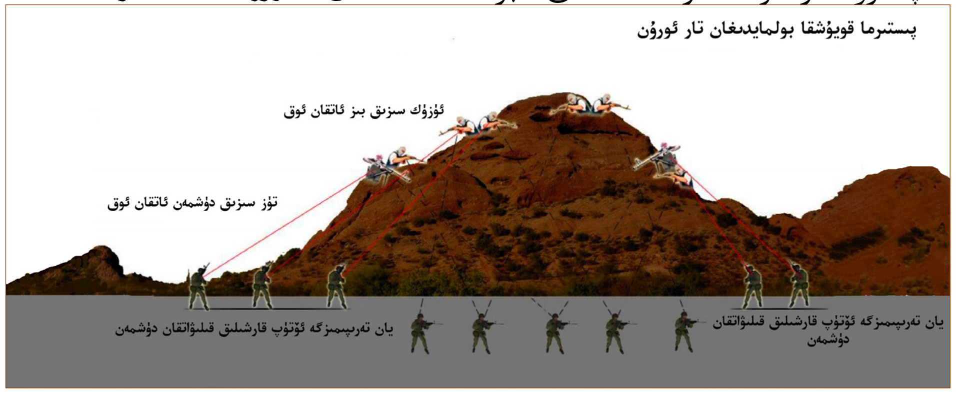

پىسترىما بولماي قالىدۇ. شۇڭلاشقا ئورۇن تاللىغاندا بۇ نۇقتىغا بەك دىققەت قىلىشىمىز كېرەك.

تۆتىنچى، بىزگە قولايلىق، دۈشمەنگە قولايسىز ۋە دۈشمەن ئويلىمىغان ئورۇن.

پىسترىمىنى دۈشمەن ئويلىمىغان ئورۇنغا قويىمىز دېسەك، دۈشمەنىنىڭ چېگراسى ئىچىدە قويساق ياخشى، چۈنكى دۈشمەن ئۆز چېگراسىنى بىخەتەر دەپ، پىسترىمىدا قېلىشىنى خىيالىغىمۇ كەلتۈرمەي بەخىرامان يۈرىدۇ، ياكى دۈشمەنىنىڭ قايتىش يولىغا ئورۇنلاشتۇرساقمۇ بولىدۇ. چۈنكى، قوشۇن چېكىنىۋاتقاندا نىسبەتەن بىخۇد ھالەتتە يول يۈرىدۇ.

بەشىنچى، دۈشمەنىنىڭ پىيادە ئەسكەرلىرى بولسۇن ياكى ماشىنا قىسىملىرى بولسۇن، سۈرئەتنى ئاستىلىتىپ ماڭىدىغان ۋە مېڭىش قىيىن بولغان ئورۇن.

ئالتىنچى، دۈشمەن ئايلىنىپ كېلىپ ئارقا تەرىپىمىزدىن زەربە بېرەلمەيدىغان، قورشىۋالىدىغان يولى بولمىغان ياكى بولسىمۇ تەستە كېلەلەيدىغان، بىز ئۇلارنىڭ كېلىۋاتقىنىنى كۆرۈپ تۇرالايدىغان ئورۇن.

يەتتىنچى، بىزنىڭ بىخەتەر چېكىنىش يولىمىز بار بولغان ئورۇن.

سەۋەب نۇقتىسىدىن ئېلىپ ئېيتقاندا، پىسترىمىنىڭ ئۇتۇقلۇق بولۇشى، پىسترىما قىلىدىغان ئورۇن يۇقىرىقى شەرتلەرگە ئۇيغۇن بولغاندىن باشقا يەنە بۇ ئۈچ ئىشقا باغلىق:

1. بۇرادەرلەرنى ياخشى تەرتىپ قىلىش (ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇش).
2. قوراللارنى مۇۋاپىق تاللاش.
3. تۇيۇقسىز زەربە بېرىش.

ئەمىر-قوماندانلار مۇشۇلارغا ياخشى دىققەت قىلىشى كېرەك. بىرەر ئورۇنغا ئادەم ئەۋەتكەندە شۇ يەردىكى دۈشمەن بىلەن بىزنىڭ ئارىلىقىمىزنىڭ مۇساپىسىگە ماس قوراللارنى تاقىتىنىڭ يېتىشىچە تەييارلاپ بەرسە ياخشى، تاقىتى يەتمىگەننى ئاللاھمۇ سورىمايدىغۇ؟!

قورالنى ياخشى تاللىماسلىق، ئادەمنى ياخشى ئورۇنلاشتۇرماسلىق، پىسترىما ئۇتۇقلۇق بولماي بىزگە تالاپەت يېتىپ قېلىشى مۇمكىن، تالاپەت يەتمىگەن تەقدىردىمۇ پىسترىمىنىڭ پايدىسى بولمايدۇ.

پىسترىما قىلىش ئۈچۈن دۈشمەن ھەققىدە ۋە پىسترىما قىلماقچى بولغان ئورۇن ھەققىدە كۆپرەك مەلۇمات ئېلىش كېرەك

پىسترىمىغا قانچىلىك ئادەم ئاپىرىش، قايسى قوراللارنى ئىشلىتىش، قەيەرگە ئورۇنلاشتۇرۇشنى پىلانلاش ئۈچۈن چوقۇم دۈشمەن ھەققىدە كۆپرەك مەلۇمات ئىگىلەشكە توغرا كېلىدۇ. مەسىلەن، دۈشمەن قايسى يولدىن ماڭىدۇ، سائەت قانچىدە قايتىدۇ، سانى قانچە، پىيادىمۇ ياكى ماشىنىدىمۇ، ئۇ قانداق دۈشمەن (يەنى ئادەتتىكى ئەسكەرمۇ ياكى ئالاھىدە ئەسكەرمۇ ۋە ياكى باشلىقمۇ...) دېگەندەك مەلۇماتلارنى ئېنىق ئىگىلەش كېرەك. ئۇندىن باشقا، بىز پىسترىما قويماقچى بولغان يەرنىڭ تۈزۈلۈشى توغرىلىقمۇ ياخشى مەلۇماتقا ئىگە بولۇشىمىز كېرەك. پىسترىمىغا كېرەكلىك ئادەم ۋە قوراللارنى مۇشۇ مەلۇماتلارغا ئاساسەن تاللايمىز.

پىسترىمىغا ئادەم ئىشلىتىشتە، دۈشمەنىنىڭ سانىغا، پىسترىما قىلىدىغان ئورۇننىڭ يەر شەكلى ھالىتىگە ھەم ئۆزىمىزنىڭ ئەھۋالىغا قاراپ سانىمىزنى ئازايتىمىز ياكى كۆپەيتىمىز. مەسىلەن، دۈشمەنىنىڭ سانى كۆپ، بىز ئورۇنلاشماقچى بولغان ئورۇن كەڭرى، چېكىنىدىغان يولىمىز ياخشى، ئارىمىزدا تەجرىبىلىك كونىلار كۆپ بولسا، ئازراق بارساقمۇ بولىدۇ. ئەگەر دۈشمەنىنىڭ سانى كۆپ، كۆپىنچىمىز ياكى ھەممىمىز يېڭى، چېكىنىش يولىمىز سەل تەس بولسا، كۆپرەك بارىمىز. لېكىن يەنە ئورۇنلاشماقچى بولغان ئورۇننىڭ كەڭ-تارلىقى، يوشۇرۇنۇشقا ئەپلىك ياكى ئەمەسلىكىگە قاراپ سانىمىزنى مۇۋاپىق تەڭشىسەك بولىدۇ. لېكىن سانىمىزنى ھەددىدىن زىيادە كۆپەيتىۋەتمەسلىكىمىز كېرەك. چۈنكى پىسترىمىدا دۈشمەنگە قاتتىق زەربە بېرىپ، بىخەتەر، تېز چېكىنىش ئۈچۈن يوشۇرۇن بولۇشىمىز كېرەك. ئادەم كۆپ بولۇپ كەتسە، يوشۇرۇنۇشقا ۋە تېز چېكىنىشكە تەسىر يېتىدۇ. چۈنكى، ھەم يوشۇرۇن بولۇش، ھەم تۇيۇقسىز بولۇش پىسترىمىنىڭ تەلىپى ۋە ئالاھىدىلىكى.

(اللہ خالىسا داۋامى كېلەركى ساندا)

سەبىيلەر سەھىپىسى

1. تۆۋەندىكى تېپىشماقلارنى قېنى كىم تېز ھەم توغرا تاپالايدۇ؟

بىرىنچى تېپىشماق

ئاتقا مىنمەس، ياياق يۈرمەس،
بۇرنى بىر، قۇلىقى كىر.

ئىككىنچى تېپىشماق

ئاستىمۇ تاغ، ئۈستىمۇ تاغ،
ئوتتۇرىسى مەخمەل ئېدىر.

ئالدىنقى ساندىكى تېپىشماقلارنىڭ جاۋابى:

1. تاشپاقا.
2. تۇخۇم.

جىهاد چەشمىلىرى

■ ئافغانىستان ئىسلام ئىمارىتى مۇجاھىدلىرىنىڭ 1- ئايدىن 2- ئايغىچە ئېلىپ بارغان جەڭ ئەمەلىيەتلىرىنىڭ نەتىجىسى تۆۋەندىكىچە:

ئۈچ قېتىم پىدائىيلىق ئەمەلىيىتى ئېلىپ بېرىلغان؛ تاجاۋۇزچى ئەسكەرلەردىن 45 نەپىرى ئۆلۈپ، 42 نەپىرى يارىلانغان؛ ساتقىن ئافغان ئارمىيىسىدىن 2684 نەپىرى ئۆلۈپ، 2288 نەپىرى يارىلانغان؛ ئىككى دانە تىكئۇچار ئايروپىلان ۋە ئىككى دانە جاسۇس ئايروپىلانى ئېتىپ چۈشۈرۈلگەن؛ 641 دانە ئەسكىرىي ماشىنا ۋەيران قىلىنغان؛ 1464 نەپەر ئافغان ئەسكىرى تەسلىم بولغان؛ 138 دانە ئەسكىرىي ماشىنىلار غەنىيمەت ئېلىنغان.

■ 3- ئاينىڭ 1- كۈنى ئافغانىستان ئىسلام ئىمارىتى مۇجاھىدلىرى ھېلماند ۋىلايىتىدىكى تاجاۋۇزچى ئامېرىكا ئەسكەرلىرىنىڭ شاۋراب ھاۋا ئارمىيە بازىسىغا قارىتا ھۇجۇم ئەمەلىيىتى ئېلىپ بارغان، بۇ قېتىملىق ئەمەلىيەت توققۇز نەپەر پىدائىي قېرىندىشىمىز تەرىپىدىن جۈمە كۈنى يېرىم كېچىدە باشلانغان. مۇجاھىد قېرىنداشلىرىمىز بازىغا ئۈچ تەرەپتىن كىرىپ، بازا ئىچىدىكى تاجاۋۇزچى ئامېرىكا ۋە ساتقىن ئافغان ئەسكەرلىرى بىلەن 46 سائەت جەڭ قىلغان بولۇپ، بازىنىڭ 40%ى ۋەيران بولغان. ئىمارەت مۇجاھىدلىرىنىڭ بۇ قېتىملىق ئەمەلىيەت نەتىجىسى ھەققىدە ئېلان قىلغان ستاتىستىكا نەتىجىسى تۆۋەندىكىچە:

تاجاۋۇزچى ئامېرىكا ئەسكەرلىرىدىن 137 نەپىرى ئۆلۈپ، 19 نەپىرى يارىلانغان؛ ساتقىن ئافغان ئارمىيە ئەسكىرى ۋە ئالاھىدە قىسىم ئەسكەرلىرىدىن بولۇپ جەمئىي 260 نەپىرى ئۆلۈپ، 73 نەپىرى يارىلانغان؛ ھەرخىل تۈردىكى ئەسكىرىي ئاپتوموبىللاردىن 48ى، قۇتقۇزۇش ماشىنىلىرىدىن يەتتىسى، M-1117 تىپلىق برونېۋىكتىن 19ى، تاجاۋۇزچى ئامېرىكا ئەسكەرلىرىنىڭ بىرقانچە ئايروپىلانلىرى، ساتقىن ئافغان ئارمىيىسىنىڭ ئىككى دانە تىكئۇچار ئايروپىلانى ۋە ئايروپىلان كۆزىتىش رادارى پاچاقلانغان؛ 15 نەپەر ئۇچقۇچى ۋە 18 نەپەر ئايروپىلان رېمونتچىسى ئۆلتۈرۈلگەن؛ ماي ئىسكىلاتلىرىدىن 11ى، ماددا ساقلاش ئىسكىلاتى، ماشىنا ۋە برونېۋىك رېمونتخانىسى، يېقىلغۇ ئىسكىلاتى، بىر قانچە چېدىر ۋە تۇرالغۇ، ئوق-دورا ئىسكىلاتى ۋە ئايروپىلان رېمونتخانىسى قاتارلىق ئەسكىرىي ئورۇنلار ۋەيران قىلىنغان.

ئىمارەت مۇجاھىدلىرىنىڭ بۇ قېتىملىق ئەمەلىيەت توغرىسىدا تارقاتقان باياناتىدا، بۇ ئەمەلىيەتنىڭ يېقىندا تاجاۋۇزچى ئامېرىكا ئەسكەرلىرىنىڭ بىگۇناھ مۇسۇلمان پۇقرالارغا قارىتا ئېلىپ بارغان ھۇجۇملىرىغا قايتۇرۇلغان جاۋاب ئىكەنلىكى ئېلان قىلىنغان.

■ 3- ئاينىڭ 1- كۈنى ئەششاباب تەشكىلاتى مۇجاھىدلىرى پايتەخت مۇقدىشۇدىكى ھۆكۈمەت مېھمانخانىسىغا قارىتا پىدائىيلىق ئەمەلىيىتى ئېلىپ بارغان. بۇ ھۇجۇم دەسلەپتە مېھمانخانىنىڭ كىرىش ئېغىزىنى ئېچىش ئۈچۈن ماشىنا بومبا ھۇجۇمى بىلەن باشلانغان، ئارقىدىن ھۇجۇمچى گۇرۇپپا ھۇجۇم قىلىپ كىرگەن. بۇ ھۇجۇم 24 سائەت داۋاملاشقان بولۇپ، ئەسكەر ۋە مەسئۇللاردىن جەمئىي 45 نەپىرى ئۆلۈپ، 90 نەپىرى يارىلانغان. ھۇجۇمچى گۇرۇپپىدىن تۆت نەپەر قېرىندىشىمىز شەھىد بولۇپ، قالغىنى ساق-سالامەت چېكىنگەن.

■ 3- ئاينىڭ 3- كۈنى سۈرىيە مۇجاھىدلىرى لازىقىيە ۋىلايىتىنىڭ تۈركمەن تېغىدىكى بەششار ئەسەد ئەسكەرلىرىنىڭ بىر نۇقتىسىغا قارىتا ھۇجۇم ئەمەلىيىتى ئېلىپ بارغان، نەتىجىدە بىر نەپەر ئىرانلىق ئەسكىرىي مەسئۇلنى ئۆز ئىچىگە ئالغان 35 نەپەر ئەسەد ئەسكىرى ئۆلتۈرۈلگەن.

■ 3- ئاينىڭ 6- كۈنى ئاخبارات ۋاستىلىرىدا تارقالغان خەۋەرلەرگە ئاساسلانغاندا، خىتاي تاجاۋۇزچىلىرى مۇسۇلمانلارنى قەتلى قىلىۋاتقان بەششار ئەسەد ھۆكۈمىتىگە 4152 توننا گۈرۈچ ئىئانە قىلغان.

■ 3- ئاينىڭ 6- كۈنى جامائىتىمىز مۇجاھىدلىرى ئىككى ھەپتىدىن بۇيان داۋاملىشىۋاتقان ئەسەد كۈچلىرىنىڭ ئىدلىب رايونىدىكى مۇسۇلمان خەلقلەرنى بومباردىمان قىلىشىغا قارىتا بەششار ئەسەد ئارمىيىسىنىڭ جۇرىن ھەربىي بازىسىغا توپ قورال ھۇجۇمى ئېلىپ باردى.

■ 3- ئاينىڭ 7- كۈنى ئەششاباب تەشكىلاتى مۇجاھىدلىرى سومالىنىڭ پايتەختى مۇقدىشۇدا رەئىس قەسرىگە قارىتا ماشىنا بومبا ھۇجۇمى ئېلىپ بارغان، نەتىجىدە رەئىس قەسرىنىڭ قوغدىغۇچىلىرىدىن ئاز دېگەندە 15 نەپىرى ئۆلگەن.

■ 3- ئاينىڭ 8- كۈنى مۇجاھىدلار ھەلەب ۋىلايىتىنىڭ خانتۇمان ئالدىنقى سېپىدە بەششار ئەسەد قوشۇنىنىڭ بىر نەپەر ئەسكىرىي مەسئۇلىنى قەنناس قورالى بىلەن ئېتىپ ئۆلتۈرگەن.

■ 3- ئاينىڭ 10- كۈنى ئېفىئوپىيە پايتەختى ئەددىس ئەبەبەدىن كېنىيە پايتەختى نايروبىغا قاراپ ئۇچقان «بوئىن 8-737» تىپلىق يولۇچىلار ئايروپىلانى ھاۋاغا كۆتۈرۈلۈپ ئالتە مىنۇتتىن كېيىن چۈشۈپ كەتكەن. ۋەقەدە كانادا، ئېفىئوپىيە، ئامېرىكا، خىتاي، ئىتالىيە، فرانسىيە، ئەنگلىيە، مىسىر، گېرمانىيە، ھىندىستان ۋە سلوۋاكىيە قاتارلىق دۆلەتلەردىن بولۇپ جەمئىي 157 نەپەر يولۇچى ۋە ئايروپىلان خادىمى ئۆلگەن. ئۆلگەنلەرنىڭ ئارىسىدا بىرلەشكەن دۆلەتلەر تەشكىلاتىنىڭ 19 نەپەر خىزمەتچىسىمۇ بار ئىكەن.

بۇ ۋەقە 2018- يىلى 10- ئاينىڭ 29- كۈنى ھىندونېزىيە ئايروپىلان چۈشۈپ كېتىش ۋەقەسىدىن كېيىنكى «بوئىن 8-737» تىپلىق يولۇچىلار ئايروپىلانىنىڭ يەنە بىر قېتىم ۋەقەگە ئۇچرىشى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. بۇ ھادىسە ھەرقايسى دۆلەتلەرنىڭ مۇشۇ تىپتىكى ئايروپىلانلارنىڭ ئۇچۇشىنى چەكلىشىنى كەلتۈرۈپ چىقارغان بولۇپ، ھازىرغا قەدەر خىتاي، ھىندونېزىيە، گېرمانىيە، ھىندىستان، ماراكەش، ئامېرىكا، سىنگاپور، ئاۋستىرالىيە، ئومان، ئەنگلىيە، ئىرلاندىيە، رۇمىنىيە، فرانسىيە، پولشا، بېلگىيە، بېرمۇدا، يېڭى زېلاندىيە، فىجى، قازاقىستان، ئۆزبېكىستان، جورجىيە قاتارلىق دۆلەتلەردىكى ئاۋىئاتسىيە شىركەتلىرى ئۆزىدە بار بولغان «بوئىن 8-737» تىپلىق يولۇچىلار ئايروپىلانىنى دەرھال ئۇچۇشتىن توختاتقان. خىتاي جەمئىي 100 دانىگە يېقىن «بوئىن 8-737» تىپلىق ئايروپىلانىنىڭ ئۇچۇشىنى چەكلىگەن بولۇپ، ئۇچۇشى چەكلەنگەن ئايروپىلانلارنىڭ سانى جەھەتتە ئەڭ كۆپ ئىكەن.

■ 3- ئاينىڭ 11- كۈنى ئاتالمىش ئىسرائىلىيىنىڭ باش مىنىستىرى نېتانياخۇ مۇنداق دېگەن: «ئىسرائىلىيە بولسا يەھۇدىي خەلقىنىڭ دۆلىتى، ھەرگىزمۇ شۇ رايوندا ياشاۋاتقان ھەممە پۇقرانىڭ دۆلىتى ئەمەس. بىز چىقارغان <مىللەت قانۇنى>دا: <ئىسرائىلىيە بولسا پەقەت ۋە پەقەت يەھۇدىيلارنىڭ دۆلىتى> دېيىلگەن».

بۇ اللہنىڭ دۈشمىنى بۇ سۆزلىرى ئارقىلىق مۇسۇلمانلارنىڭ بىرىنچى قىبلىسى ۋە ئىسلامدىكى ئۈچىنچى ئۇلۇغ مەسجىد بولغان مەسجىدۇل ئەقسانى پەلەستىندىن چىقىرىۋەتمەكچى ئىكەنلىكىنى بىلدۈرگەن.

■ 3- ئاينىڭ 11- كۈنى «شاھادەت» تور بېتىدە تارقاتقان خەۋەردە دېيىلىشىچە، يېقىندا سومالىنىڭ شابىللاھا ھۇسى ۋىلايىتىدە ئۆتكۈزۈلگەن بىر مۇراسىمدا 40 نەپەر قەبىلە ئاقساقىلى ئەششاباب تەشكىلاتى مۇجاھىدلىرىنىڭ ئەمىرى شەيخ ئەبۇ ئۇبەيدۇئەھمانغا مۇجاھىدلار بىلەن بىر سەپتە تۇرۇپ سومالىدىكى تاجاۋۇزچى قوشۇنلارغا قارشى جىهاد قىلىشقا بەيئەت قىلغان.

■ 3- ئاينىڭ 12- كۈنى ھەيئەتۇ تەھرىر شامنىڭ قىزىل لېنتىلىق ئالاھىدە قىسىم گۇرۇپپىسى سۈرىيىنىڭ ھاما ۋىلايىتىنىڭ دىيار ماخاردا يېزىسىغا جايلاشقان ئەسەد قوشۇنلىرىنىڭ ئىككى نۇقتىسىغا قارىتا ھۇجۇم ئەمەلىيىتى ئېلىپ بارغان، نەتىجىدە ئەسەد ئەسكىرىدىن 25 نەپىرى ئۆلۈپ، 10 نەچچىسى يارىلانغان. بۇ نۇقتىلارنىڭ بىرى ئەسەد ئەسكەرلىرىنىڭ باش شتابى ئىكەن.

■ 3- ئاينىڭ 12- كۈنى «ئىبا» خەۋەر ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋىرىگە ئاساسلانغاندا، ھەيئەتۇ تەھرىر شام مۇجاھىدلىرىنىڭ ئىستىخبارات ئورگىنى 20 كۈن ئىلگىرى سۈرىيىنىڭ مۇجاھىدلار كونتروللۇقىدىكى رايونلاردا مۇسۇلمانلارغا قارىتا پارتلىتىش ئەمەلىيىتى ئېلىپ بېرىۋاتقان تۆت نەپەر گۇمانلىق كىشىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بىر مەخپىي گۇرۇپپىنى تۇتقان. قاتتىق تەكشۈرۈش نەتىجىسىدە، بۇ گۇرۇپپىنىڭ مۇجاھىدلار رايونىدا ئاز دېگەندە 30 قېتىم پارتلىتىش ھۇجۇمى ئېلىپ بارغانلىقى ئاشكارىلانغان بولۇپ، بۇ پارتلىتىشلاردا 100دىن كۆپ مۇسۇلمان قازا قىلغان ۋە يارىلانغان ئىكەن.

بۇ گۇرۇپپا سۈرىيىدىكى رۇس ئارمىيىسى كونترول قىلىۋاتقان ھۇمەيمىن ھاۋا ئارمىيە بازىسى ئۈچۈن بىۋاستە جاسۇسلۇق خىزمىتى قىلىدىكەن. بۇ گۇرۇپپىنىڭ تۇتۇلۇشى مۇجاھىدلار رايونلىرىدا ئامانلىقنى بۇزۇشقا تىرىشىۋاتقان رۇسىيە ئارمىيىسى ئۈچۈن چوڭ بىر زەربە ھېسابلىنىدۇ. شۇ سەۋەبتىن بۇ خەۋەر تارقىلىپ بىر كۈن كېيىن رۇسىيە ھاۋا ئارمىيىسى ئىدلىب مەركىزىي تۈرمىسىنى قاتتىق بومباردىمان قىلىپ ئىسپاتنى يوقاتماقچى بولغان.

ئەسكەرتىش

قېرىنداشلىرىمىزنىڭ گېزىت، رادىئو ۋە ژۇرناللىرىمىزنى ماقالە، شېئىر، سەرگۈزەشتە، تارىخ، ئەسكىرىي تەلىم، جەڭ مەيدانىدىكى ئاجايىباتلار، تېببىي مەلۇماتلار... قاتارلىق ھەرخىل ژانىردىكى ئەسەرلەر بىلەن تەمىنلىشىنى سەمىمىي ئىلتىماس قىلىمىز.

بۇ گېزىتنى تارقىتىشقا ياردەملەشكەن، كۈچ چىقارغان ۋە قوللاپ-قۇۋۋەتلىگەن بارلىق قېرىنداشلىرىمىزغا اللہ تعالىنىڭ مەغپىرىتى، رەھمىتى ۋە بەرىكىتى بولسۇن! سالىھ دۇئالىرىڭلاردا مۇجاھىد قېرىنداشلىرىڭلارنى ئۇنۇتمىغايسىلەر!

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته